

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Kurta fizetések.

Debreczen, szept. 20.

Végig az országban, ahol csak hivatalnokok vannak, zug végig a panasz, hogy kevés a fizetés, nem lehet megélni. Községi és államiak egyformán panaszkodnak. Ismeretes a panasz, hogy a kuriai bíró sem bír megélni másként, ha csak a fizetésére van utalva: hogy meghuzza magát szerényen a külsőleg csillogó és ragyogó Budapesten, szűkösen él s a megbilient háztartási egyensúlyán úgy akar segíteni hogy a hentestől vacsorázik hideg főlvágotat. Hja a drágaság, a lakbér, bizonyos reprezentatív kötelezettségek, a méltóságos rang külső tekintélyének is a föntartása, mi egyéb: — eredmény, hogy lehetetlen megélni a fizetésből s a hivatalnoki osztály fejét, kicsiét és nagyét egyformán nyomja a bu, váltók és adósságok alakjában.

A panasz és följajdulás az egész vonalon halad tovább, az igazügy hivatalosain át szerteséjjel, városi közgazgatáson, megyei es községi szerve-

zet hivatalnokaitól kezdve a tanügy emberéig, akár államiak, akár községi azok, bár ezek között az előbbieknél sokkal jobb az állapota. Az állami rendőrség panaszkodik, a városi rendőr szintén, a falusi kisbíró nemkülönben, mint a magyar királyi csendőr.

Régen volt az, amidőn az ilyen följajdulások fölött elsiklott a közvélemény s nem vette azokat komolyan. Rég volt az, amidőn kegyes ígéretek elegendők voltak, hogy néhány évig a reménységnek malasztjával éljenek azok, akik megélni nem tudnak. Általán mind régen volt az az aktus, amely vállve-regetés és mézesmadzag alakjában, minél szebb szóvirágfröcsök kisérétében leadta a panaszkodóknak az enyhe piruláskát: várjatok, most még hideg van, de majd följön a nap s az tinektek is melegíteni fog.

Mindenkitől, aki hivatalos, aki közvagyonból, akár államiból, akár más alapon eredőből kap fizetést és megélhetést, a társadalom joggal kíván megszorgalmat, tudást, a rábizott ügyek lelkiismeretes végzését, de mert a vá-

sár kettőn áll, a társadalomnak is kötelessége, hogy a közügyek alkalmazottai ne csak papiroson lássák a megélhetésüket biztosítva.

Sok ígéretet hallhattak már e fölül szóban és írásban is. De a tények a helyzet javításáról nem akarnak bekövetkezni. Igaz, hogy ez nem könnyű, amikor sok ezek érdekeiről van szó. Az is igaz, hogy az államnak sok financiai baja volt, a városok háztartása is anyagi gondokkal küzd. A városoké még jobban mint az államé. A városokat az állam nyomja egy egész halom olyan kiadással, amely nem tartozna rájuk, ilyenformán még kevesebb pénzük van arra, hogy a tisztviselők sorsán javithassanak.

De az államnak nagy, sok és erős jövedelmi forrásai vannak. Azt mindenki tudja, akinek a fejét nemcsak a bu, hanem az adó is nyomja. Az adók pedig az idén igen szépen folytak s folynak be, örülhet rajta a finanszi-minisztérium. A napokban tüntettek el az államháztartás terheiből egy szegyeteljes tételt, egy hitelt, amelyet még a

Aki eltávozott.

— Vannak regények, melyek könyve-kig megindítanak bennünket. A hősnő szomorú melancholiája beszövdik a mi hangulatunkba, azután vele sirunk, vele panaszzuk az élet keserűségét. Én nagyon fogékony vagyok az ilyen hangulatok iránt. Emlékszem, egy alkalommal, annyira megindított Flaubert érdekes hősnője, hogy napokig nem tértem magamhoz a szomorú levertségből . . . Isten tudja, talán azért, mert magam is hőse voltam valamikor egy megható reménynek: hőse, érzékenyen sujtott hőse egy szerelmi regénynek, amelyben meghalt valaki . . . Valaki, akit az életelnél is jobban szerettem.

A szép hófehér hajú d'Agilet asszony finom, rózsás arcán a mosoly és a bánatnak csodás vegyülete futott át gyöngy árnyékként. Mi pedig odahuzódunk hozzá, a kis szalon fülkéjében és a kandalló melegétől, meg a teától kipirult leányarcok kíváncsian, várakozással lesték az érdekes asszony meséjét.

— Az első szerelem históriája ez, gyerekek. Tizenhét éves voltam akkor: naiy, istenfélő, holdat csodáló, virágot esókoló, falun nevelt, csöndes teremtés. A szenvedélyek viharait hirtől sem ismertem.

Honnan is? Az öreg Dumas kedves, könnyű regényein kívül másról alig tudtam valamit. Anyám, aki egyetlen gyermekében az egész élethivatását látta, féltve őrzött mindentől, ami csak leheletnyi nyomot is hagyna a lelkemen.

És a véletlen pillanat alatt, minden átmenet nélkül, belesodrott a legnagyobb szenvedélybe, amely határtalan boldogsággal kezdődött . . .

Egy novemberi délelőtt koci állott meg a kuriánk előtt. Párizsi ur érkezett. Az atyámat kereste. Atyjának régi barátját, akinek lakóhelyére visszaemlékezett most, hogy a vidékre vetődött.

Atyám már öt év óta a földben pihent . . . A látogató megilletődéssel vette a hirt és bucsuzni készült. De anyám tartóztatta.

— Csak nem engedjük utra, anélkül, hogy legalább átmelegednék nálunk!

A vendég pedig elfogadta a meghívást.

Az első pillanattól fogva, hogy megláttam, megnyílt a szívemben valami. Rendkívül szép ember volt, tipusa a gascogneinek: magas, napbarnított, geniali tásra valló éles orronallal és izzóan fekete, beszédes ragyogó szempárral. Édes Istenem, milyen kevés is kell ahhoz, hogy a leány szive szikrát fogjon! Leon pedig

mindenképpen az a férfi volt, akit szeretni lehet.

Leon Martinet, ez volt a neve. Huszonhét éves, előkelő összeköttetéssel díceskő hivatalnok a belügyminisztériumnak. Hatalmas karrier kínálkozott a fiatal embernek, akiben a szellem és a tudás egyaránt kiváló volt.

— Lássá, madame — mondta hálás mosollyal — ezt a néhány órát nem feledem el soha. Mi, akik Párizs hazug, illatos khaoszában élünk, mi, akik anyai szalon parkertjén koptatjuk a cipőnk és a szívünket — mi nem is tudjuk, hogy az igazi élet milyen? És most ebben a békés, napsütötte fészekben megismertem azt. Nagyon hálás vagyok ezért, asszonyom, mert érzem, hogy újra feléledt bennem az, amit már régen kialudottnak hittem: a poézis.

De még milyen hálás voltam én a véletlen iránt, amely ilyen páratlanul kedves vendéget hozott nekünk! Anyám és én szinte csüggünk a szaván, amikor mesélt nekünk, — mesélt, csodaszép szóval, lebilincselő kedvességgel, abból a hazugnak mondott tarka világból, amely az ő Párizsa volt. És milyen szomorúan szoritotta meg a kezemet amikor az illendőség távozásra készítette; — én pedig azon az estén, álmatlan éjszakámon, elő-

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.
 Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

darabontok csináltak s amely hitelro-
vatnak az eltüntetése az államnak öt-
venkilenc millió koronájában került. Ez
azt mutatja, hogy a darabontok idején
joggal megtagadott adók a nemzeti kor-
mány idején jól folytak be. S még
hátra van az idejé jó termés nyomán
természetszerűleg előálló állami va-
gyongyarapadás.

Azt hisszük, hogy ez, ha nem
éppen rózsás, de a kedvező pénzügyi
helyzet módját fog nyújtani a kormány-
nak arra nézve, hogy orvosolja azokat
a panaszokat, amik a köztisztviselők
oldaláról a nyilvánosságra kerülnek.
Oda pedig azért kerülnek, mert pana-
szait többé elfojtani nem tudják és
nem bírják. Az ő vetéseik nem terem-
s Ucalegonjuk egyre közelebb ég. Nem
is fölajdulás, hanem vészkiáltás az,
amit hallatnak. Ügyükben nem valami
tulkezdvezést, hanem csak igazságot ke-
resnek, ezt bizonyára meg is kapják,
ha csak nem siketült be még minden
fül a világon.

A politika csendes.

Csak Fiume nem.

Intimitások Apponyiról.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 20.

A magyar politikai élet teljesen
csendes, ellenben a flumei zavarok
Olaszországban is szerencsésen fölka-
varták az irridentista szenvedélyeket.
Az olasz kamara ugyan meg nyári

szőr tanultam meg sirni olyan könyeket,
amelyek mások, mint a mikor a jó anya
apró dorgálására csillan meg a szemünk.

De Leon visszatért! . . . Három nap
sem mult el, ismét ott volt nálunk. A
környékbeli hivatalos működése juttatta
neki az alkalmat, hogy a házunkat föl-
keresse. Es azután eljött újra, meg újra,
végre naponta.

Egy este pedig én odasimultam jó
anyám vállára és megsugtam neki zo-
kogna, hogy mi ketten — Léon és én —
szeretjük egymást.

— Fiam, a sorsodba nem avatkozom
— felelte anyám. — Ha szereted, fogadd
el férjedül. Én imádkozni fogok, hogy bol-
dogok legyetek.

Az eljegyzésünk hírét a párizsi lapok
is közölték és én kimondhatatlan büszke
voltam, amikor a nevemet az övé mellett
olvastam. Mátkaságom olyan volt, mint
a legszebb álom: hajnalodást jelentett ez
az én szürke, mindennapi életemben.

Léon minden két hétben lerándult
hosszú Párizsból, mert akkor már vissza
kellott térnie a ministériumba. Valahány-
szor jött, mindig ajándékkal megrakottan
érkezett, pedig hát én csak öt vártam,
csak neki örültem.

Két egész hónapon át tartott ez s
közledegett az esküvőnk napja. És szomba-
ton, amikor Léonak meg kellett volna ér-

szünetét tartja és így ezuttal azok az
Ausztia ellenes tüntető nyilatkozatok,
amelyek a törvényhozótestületben el-
szoktak hangzani, elmaradtak. E he-
lyett azonban az utca vonult fel és
zajos népgyűléseken izgat a fiumei
olaszok mellett. Közvetlenül nagyobb
politikai jelentősége ennek nincsen,
de mindenesetre jellemzi azt a furcsa
barátságot, amiben monarchiánk van
Olaszországgal. Diplomáciai érdek ösz-
szekapcsol bennünket, de a népek
mérhetetlen gyűlölete választ el. Ez
elég tetszetős bizonyítéka annak, hogy
ma már nem a nemzetek szimpátiája
köti a szövetségeket. De akármily erős
is ez a szövetség, lehetetlenség nyu-
galommal nézni azt a lázas fegyver-
kezést, melyet a két „baráti állam“
fejt ki egymás ellen.

Intimitások Apponyiról.

Gróf Apponyi Albert páratlan szigo-
rusággal vigyáz arra, hogy az ő szárnyai
alatt ne csusszanak be biztos révbe érde-
mesek előtt a protekciók. A legkisebb
vidéki tanári állásra beérkezett pályázato-
kat is megvizsgálja kinevezés előtt s az ő
szemében csak a kvalifikáció dönt. Az
idén az ő kedves kerületéből, Jászberény-
ből tizenhárom kérvény érkezett be tani-
tónői állásokra. A miniszteriumban kiszá-
mitották, hogy a tanítónői állások közül
három jut Jászberényre. Nagy keresgélés
után össze is állították a kinevezendő leá-
nyok neveit. Az előadó betérjettette a
kinevezési okmányokat a miniszter elé.

— Ezek a legjobbak? — kérdezte
Apponyi.

— Körülbelül a legjobbak: mondta
a referens.

— Hogyan körülbelül? Abszolute a
legjobbak, ugy-e?

keznie, mint rendesen, — a vonat nélküle
jött. Anyámmal együtt vártem, néztem,
kerestük az utasok között; de a vonat
tovább indult és Léon nem volt sehoh. A
sírás fojtogatta a lelkemet, de a remény
vigasztalt:

— Bizonyosan nem jöhetett ma.
Talán lekésett. Holnap reggel okvetlen
megjön.

De reggel sem jött. — Nem jött
soha . . .

A hírlapokból tudtam meg, hogy pá-
rizsi legénylakásán fegyvert emelt maga
ellen egy ur, akinek Leon Martinet volt
a neve. Egyike volt azoknak a gyanus
existenciáknak, akik a klubok kártyaasz-
talai körül láthatók, de akinek senki sem
ismeri a foglalkozását.

Számomra csak két sort hagyott:

— Bocsásson meg, hogy szeretni
mertem. Nem voltam méltó önhöz . . . én
nem akarom, hogy ezt a nevet, az enyé-
met, ön felvegye.

Ma is csodálom — fejezte be a tör-
ténétét d'Agilet asszony — hogy akkor
nem követtem a szerelmesemet azon az
uton, amelyen ő távozott. De annyi bizo-
nyos, hogy soha sem illetem szemrehá-
nyással a szegényt. Nem, nem; megértet-
tem, hogy az élete utolsó pillanatában
volt az, amikor a legigazabban szeretett.

Francois de Rive.

Az előadó zavart mosolylyal pödörte
meg a bajuszát:

— Nem, kegyelmes uram. Három
zsidóleány bizonyítványai jobbak, mint
az övék.

Apponyi felháborodottan repesztette
szét a kinevezési okmányokat.

— Tessék aláírás végett a legjobb
bizonyítványu pályázókat elém juttatni.

Igy Jászberényből három zsidóleányt
neveztetett ki tanítónőnek a klerikális
Apponyi.

A másik eset is ilyenforma. Valami
kis zemplénmegyei községbe tanítót ne-
veztek ki. A pályázat aktáit megnézte a
miniszter.

— Kérem, — mondta — itt van a
kiválasztottnál jobb kvalifikációju em-
ber is?

— Igen, kegyelmes ur — mondta az
előadó. De a külömség nem igen nagy és
Bernáth Béla képviselő nr főkorteseának a
fiáról van szó.

— Nem nagy a külömség? Annak,
akit önök előterjesztettek, elégséges bi-
zonyítványa van és itt van Grün Mózes,
aki tiszta jeles. Tessék csak kinevezni.

A kultuszminiszterium így aztán most
a szegény és szorgalmas emberek Eldo-
rádója.

Az alkotmány párt szervezése.

Trencsénből jelentik: Osztruloczky
Géza volt főispán és nagybirtokos össze-
hívására tegnap itt az alkotmány párt
szervezése céljából értekezlet volt. Az ér-
tekezlet megállapodott abban, hogy az
alakuló gyűlés október havában lesz,
melyre az alkotmánypárt vezérférfiai közül
többen ideérkeznek. Az alkotmánypártba
a szabadelvűpárthoz tartozó összes polgá-
rok tömörülni fognak és a hazafias érzel-
mü tót nép is csatlakozni fog. Mint az
anyapárt, úgy a trencsénmegyei alkot-
mánypárt és koalíció idejére együtt mű-
ködő megyei néppárt, valamint a függet-
lenségi párthoz tartozó magyar elemek
vállvetve fognak munkálkodni a magyar-
ság érdekében.

Jelentkezhetnek az önkéntesek.

A honvédelmi miniszter rendelete.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter
az 1906. évre vonatkozó ujoncállítás
foganatosítása iránt a következő rende-
letet bocsátotta ki:

A sorozás akként hajtandó végre,
hogy az állítás kötelesek a nagyközségekre
nézve községeinket, a kisközségekre nézve
körjegyzőségi csoportonként, Horvát-Szla-
vonországban politikai községeinket, az
egyes községekben, illetőleg körjegyzőségi
csoportokban, Horvát-Szlavonországban pe-
dig a politikai községeken belől a korosz-
tályok és a korosztályokban a sorszám
rendje szerint vezetessenek megvizsgálás
végett a sorozó-bizottság elé.

Az egyévi önkéntesjelöltek, ott ahol
azt a viszonyok megengedik, a többi álli-
táskötelesektől elkülönítve, de szintén a
korosztályok és sorszám rendjén egy cso-
portban vezetendők a sorozó-bizottság elé.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas
natron tartalmú ásványvizet, a mobai

Vegyvizsgálatok s ajánlatok az Agnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszeré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kétly, dr. Stamborszky
dr. Berger, dr. Naundorfi, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhart, dr. Balogh, dr. Szabó, dr. Schiadaes, dr. Moravcsik,
dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, akik az Agnes-forrást a legméltóbban ajánlották: Ideges gyomorbetegségeknél, chronicus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, csontlá-
gyulásnál angolkórúknál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószer fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél
literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Agnes-forrás
vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrás,
kezelés. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár: Csanak József úrnál Debreczenben.

AGNES-

forrást, mert föltétlenül
tisztá, kellemes és olcsó
savanyuvíz; **dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biz-
tos óvszer fertőző betegek ellen, hanem a benne foglalt
gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-
légsó- és húgyszervi betegségeknek.**

Kedvelt borviz!

A kisközségek nézve tehát az állami lajstromok gyakoribb cserélgetésének és az azokban való gyakoribb forgatásoknak elkerülése céljából az elővezetés és megvizsgálás általában és kivétel nélkül körjegyzőségi csoportok szerint akként lesz eszközendő, hogy az egy és ugyanazon körjegyzőséghez tartozó kisközségbeli összes állításkötelesek együttesen, de szintén a korosztályok és a korosztályokban szigorúan a sorszám rendje szerint vezetessenek elő és vizsgáltassanak meg a sorozó-bizottság által.

Megszünnén továbbá az ok, mely önkéntesek felvételének betiltását, az 1905. évre vonatkozó és immár lefolyt fősorozás tartama alatt és azt közvetlenül megelőzőleg szükségessé tette, kijelentem, hogy a hadsereghez a rendes három évi tényleges szolgálati kötelezettség mellett és az állításköteles kor elérése előtt való önkéntes belépés most már ismét meg van engedve.

Azon rendkívüli helyzet következtében, mely az 1906. évre szóló ujoncjutalékoknak későn történt megajánlása következtében előállott, szükségesnek tartom hangsúlyozni és kijelenteni a következőket:

Az 1906. évi sorozási évfolyamot alkotják:

a) azok, akik az 1906. évi július 26. óta önkéntes belépés útján már besoroztattak, vagy a fősorozás megkezdéséig ilyenekül be fognak soroztatni;

b) azok, akik az 1906. évben állításkötelesek és megkeresés útján a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban vagy a megszállott tartományokban besoroztatnak;

c) azon 1884. és 1883. évi születésű, vagy még idősebb állításkötelesek, kik a sorozó-bizottság előtt csak a folyó évi július 26-ika után jelentek meg és besoroztattak, kivéve a Bécsben, a folyó évi július 27-től 31-ig terjedő időben megkeresés útján utóállított és besorozott egyéneket.

Egy debreceni fiu karrierje.

Az argentiniai kapitány.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

Pár nappal ezelőtt megirtuk lapunkban, hogy Antal Richárd, argentiniai hajóskapitány Debrecenben tartózkodott. Meglátogatta a főiskolát, ahol különös érdeklődéssel nézte végig a kollégiumi anyakönyvtárt, a régiséggyűjteményt, a fizikai szertárt, és a muzeumi régi diák emlékeket. Antal kapitány a bucsuzáskor melegen mondott köszönetet a kollégium jeles segédkönyvtárnokának Oláh Gábor tanárnak a kalauzolásért, és két értékes bur pénzt ajándékozott a kollégium érem és pénzgyűjteménye számára.

Ez a külföldre szakadt magyar fiu aki tősgyökeres debreceni családból származott, igen érdekes ember. Halmas szálfatermetű, napbarnított érdekes arca azonnal magára vonja a figyelmet.

Antal Richárd a fiumei tengerészeti iskolát végezte. Amikor kezébe kapta a végbizonyítványt, hiába keresett állást. Osztrák, vagy olasz kereskedelmi hajóra gyakorlat hiányában csak akkor vesznék fel fiumei magyar

tengerész akadémiát, ha előbb mint matróz tölt szolgálatot a kereskedelmi hajón. Antal Richárd ilyen alacsony szerepre nem vállalkozott, hanem e helyett egyszerűen kivándorolt Argentiniába. Ott felajánlotta szolgálatát a köztársasági kormánynak — amely egy nagy kereskedelmi hajóra hajózta be. Antal Richárd ma már kapitánya az argentiniai kormánynak — sorsával meg van elégedve. Ha szerét teheti meglátogatja szülőföldjét, amelyhez nagyon sok kedves emlék köti.

Antal kapitány tegnapelőtt utazott el Angliába, ahonnan hajón megy vissza Argentiniába.

Összeesküvés a Cár ellen.

A megvesztegetett palota személyzet.

Stolypin bukó félben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 20.

Pétervárról jelentik. Azokról az okokról, melyek a cárt arra birták, hogy egyelőre ne utazzék vissza Pétervárra, — jelentik. A rendőrség nagy palota összeesküvést fedezett fel. A forradalmárok a péterhofi palota hivatalnokai közül többeket megvesztegettek és rábírták arra, hogy a császári családot Péterhofba való visszaérkezésük alkalmával meggyilkolják. Az összeesküvést mult vasárnap fedezték fel, ez az oka annak, hogy a cár még nem utazott vissza Péterhofba. Az összeesküvők között van két lakáj és egy magas állású tiszt is, aki Trepov bizalmas embere volt. Az összeesküvők már többször terveztek támadást a péterhofi palota ellen, de Trepov idejében meggyilkosította őket. Az összeesküvést egy hü szolga véletlenül fedezte fel. Mind a 6 összeesküvőt letartóztatták.

Pétervár, szept. 20. Stolypin állása megrendült. A cár figyelmeztette Stolypint, hogy mindenben Miklós nagyherceg utasítása szerint járjon el ezentúl, vagy pedig adja be lemondását.

London, szept. 20. Pétervárról jelentik: az orosz nagyhercegek nagyrésze annál a nagy veszedelemnél fogva, mely őket fenyegeti. Sorra elhagyják Oroszországot. Nikolajevics Miklós nagyherceg Badenbe utazott, fia Alexis nagyherceg e hét végén utazik Biarritzba. Boris nagyherceg uton van Dél-Franciaország felé. Vladimir nagyherceg az egyetlen, aki nem fél, ámbar a forradalmárok lisztájában ő szerepel legelő. A forradalmárok szívesebben ölnék meg őt, mint a cárt.

Merénylet az orosz cár ellen.

Pétervár, szept. 20. Egyes lapoknak azon jelentésével szemben, hogy a kormány befolyásolni akarja a jövő dumaválasztásokat és e célra 500.000 rubelt akar felhasználni, a P. T. U. konstatálja, hogy bár a pénzügyminiszter ily összeget kiutalt, ez nem választási agitációkra, hanem a választások megtartására szükséges összeg. Az első dumaválasztások költségei 600.000 rubelt tettek ki. Egyebekben a kormány a választási célokra felhasznált összegekre vonatkozó számlákat, elismervényeket és egyéb iratokat nem akarja titokban tartani.

Pétervár, szept. 20. A Rosszija élénken tiltakozik egyes nyugati politikai körökben felmerült azon terv ellen, hogy a feloszlott dumához felirat intéztessek. A

Rosszija azt mondja: Ha nem ismerik egy idegen állam sajátos viszonyait, nem is hivatottak arra, hogy az illető nemzet intézményeit dicsérjék, avagy hibáztassák. A felirat szerzői a felirat által Oroszország nemzeti képviselőtének bírái akarnak lenni, véleményt mondanak a jövő képviselőt fellett, amiáltal annak magatartását befolyásolják és az orosz nép itéletét is meg akarják előzni. A lap még megjegyzi, hogy a felirat tagadása és sérelme a nemzeti képviselőt eszméjének.

Az adótárgyalás.

Kiket adóztattak meg?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

Az adókvető bizottság mai ülésén a következő polgárok adóját állapította meg: Osváth Ferenc kereskedő 30 kor., 18 fill. Gottlieb Józsefné libakereskedő 40 korona. Zichermann Mózes baromfikereskedő 62 korona, Deutsch Teréz libakereskedő 75 korona, Berger Márton libakereskedő 207 korona, Weisz Salamon bőrkereskedő 72 korona, Friedmann Abrahám bőrkereskedő 61 korona 20 fillér, Kepes Mór bőrkereskedő 75 korona, Nádasdi János könyvkereskedő 70 korona, Friedmann Ignác 30 korona, Keszenbaum János kártyos 115 korona, Balla Lajos asztalos 100 korona, Varga József 250 korona, Lux Albertné divatárus 65 korona, Vizvári Ignácné kereskedő 80 korona, Rózsa Lipótné kereskedő 392 korona 42 fillér, Molnár Ferenc kereskedő 185 korona, Tolnai Dániel kereskedő 185 korona, Zichermann Mózes kereskedő 65 korona, Székely Jenő és tsa kereskedő 100 korona, Kostya János ékszerész 56 korona, Spitz Karolina tűzifakereskedő 25 korona, Better Ignác fakekereskedő 100 korona, Balogh Dávid fakekereskedő 380 korona, Koch Testvérek szabó 300 korona, Fenyő Sándor szabó 260 korona, Fein Karolin kereskedő 91 korona 50 fillér, Mandel Lipót kereskedő 256 korona, Mandel Lipót és tsa cipőkereskedő 319 korona 78 fillér, Sarkadi Gyula tűzifakereskedő 50 korona, Első magyar általános biztosító társaság 1760 korona, Goldstein Mór bankiroda 509 korona, Tóth Gyula vaskereskedő 500 kor.

Tizenhárom hétig haldokolt.

Megmérgezett leány.

A szerelem áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

Hajduböszörményi tudósítónk megrendítő dologról ad hirt. Szerelmi bánatában megmérgezte magát egy fiatal leány, a ki aztán tizenhárom heti kihalás után meghalt.

O. Szabó Karolina az öngyilkos leány. Neki is az a regénye, a mi annyi másnak, szeretett, csalódott, elvesztette életkedvét és végül a halálba menekült.

Junius végén követte el az öngyilkossági kísérletet, a mikor marólugot ivott. Szülei azonnal orvost hívtak hozzá, a ki gyomormosással igyekezett segíteni a marólug erején. Ugy látszott, hogy a leány fel is fog gyógyulni. Azonban ez csak reménység volt O. Szabó Karolin tizenhárom hétig tartó haláltusa után kiszervenedett.

Az esetről értesítették a debreceni királyi ügyészséget, a hol azonnal vizsgálatot indítottak. Miután kétségtelen beigazolást nyert, hogy O. Szabó Karolina öngyilkos lett, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Hirek mindenfelől.

— Megjött a Slavonia. A Cunard hajóstársaság hajója, a Slavonia ma érkezett meg Fiuméba, ahol már 1800 utas várt a kivándorlási hajóra. 1900 magyar utas. És így megy az kéthetenként és csak beszélünk, beszélünk arról, mily jó lenne megszorítani a kivándorlást, tenni valamit a kivándorlás ellen. Az eredmény pedig: már ismét 1800 kivándorló várt Fiumében a Slavoniára, mely esütörtökön indul el New-Yorkba.

Váltóhamisító földbirtokos. Egész Szatmármegye társadalma kinos meglepetéssel tárgyalja egy tekintélyes földbirtokos leleplezését. Jeremiás Imre, vagyonos halmi-i földbirtokos, a megyei közélet egyik vezető férfja ellen az ügyészség váltóhamisítás címén bünvádi eljárást indított és mint tudósítónk jelenti, ma a földbirtokost a terhelő bizonyítékok alapján letartóztaták. Az eset általános szenzációt kelt Szatmárt és az egész környéken.

A rugás áldozata. Bihardiószegi Mátéh Sándor negyvenhat éves gazdaembert a saját lova oly szerencsétlenül rugta meg, hogy ennek következtében tegnap az ember meghalt.

Bérczi Béla öngyilkossága.

A halott titka.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 20.

A tegnapelőtt öngyilkossá lett Bérczi Béla holttestét tegnap este kiszállították a Kerepesi-úti temető halottas házába, ahol az enterprise emberei díszes ravatalon helyezték el. A ravatalt délszaki nővények övezik és mellette az enterprise huszárai és rendőrök állanak díszőrséget. A ravatalra ma délelőtt folyamán több koszorút küldöttek, többek között a család, az elhunyt elvált neje, a rendőrség és mások.

Bérczi öngyilkossága még mindig foglalkoztatja a közvéleményt és főleg öngyilkossága valódi oka után kutatnak. Természetes, hogy az első pillanatban mindenki azt hitte, hogy a rendőrtanácsost az ellene indított fegyelmi vizsgálat, elhelyeztetése nyomában támadt érzékenysége keserítette halálra. Utóbb azonban olyan adatok kerültek nyilvánosságra, amelyek azt látszanak bizonyítani, hogy Bérczit zilált anyagi viszonyai és egyéb családi okok kergették a halálba. Bérczi ugyanis már hosszú idő óta rendezetlen viszonyok között élt. Bérczi évi jövedelme 4000 korona volt. Ebből Bérczi havonta mindössze 138 koronát kapott, a többbit különböző pénzintézetek tartozás fejében letiltották.

Fizetéséből lefoglaltak 60 korona tartásdíjat első felesége számára, 80 koronát második felesége számára. 138 koronából Bérczi rendszeren, minden hónap elsején 60 koronát küldött Oszkár fiának, 20—25 koronát kadét fiának. Ilyenformán a saját személyének alig maradt pár korona. Örökös anyagi gondok gyötörték. Ugy segített magán, amíg második feleségével együtt élt, hogy 5—6 tanulót fogadott házába teljes ellátásra. Egy egy ilyen ta-

nulóért fizettek 150—200 koronát. Amikor elvált a feleségétől, elmaradtak a tanulók is.

Ekkor mindenféle módot felhasznált arra, hogy minél több hűnügyi nyomozási költséget számíthasson fel. Vidékre utazott és indokolatlanul nagy napidijakat, kiadásokat számított fel. Amikor Pekáry Ferenc dr. került a gazdasági osztály élére, ezeket a költségeket erősen redukáltatta, most pedig, hogy a dunai kapitánysághoz került, ezektől a mellékjövedelmektől is elesett. Öngyilkosságakor alig pár koronát találtak nála.

A háztulajdonosok réme.

A csaló vállalkozó.

Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

Három-négy hét óta egy olegáns ruhába öltözött fekete haju, göndör bajus u fiatal ember sorra járta a külső utcák háztulajdonosait és ott szobafestő mesternek adta ki magát. Sok beszéddel, olesó árak ajánlatával megtévesztette a háztulajdonosokat, a kiktől aztán munkát vállalt, a munkára pedig előleget vett fel. Egész sereg feljelentés érkezett már a rendőrséghez, amelyek mind e szédelgésekről panaszkodnak.

A rendőrség természetesen szigorú vizsgálatot indított a szédelő festősegéd kézrekerítése iránt. A vizsgálatnak azonban eddig megfelelő eredménye nem volt, mert eddig csak a megkárosított háztulajdonosok névsorát sikerült összeállítani.

E névsor szerint munkaszerezés céljából járt és előleget vett fel a következő helyeken: Szarka Jánosnétól öt koronát, Molnár Antalnétól 1 korona 60 fillért, Diószegi Istvántól 10 koronát, Ujvárossy Györgynétől 4 koronát, Nagy Gábornétól 8 koronát. Kisebb összegeket zsarolt ki még egész sereg háztulajdonostól.

A rendőrség nyomozása során tünt ki az is, hogy a szédelő festő segéd, hol Szarvasi, hol Novák néven mutatkozott be, hol pedig ismert debreceni festők néven. Nagy volt tehát egyik-másik debreceni festőnek a meglepetése, amikor a megpumpolt háziurnak a felvállalt munka teljesítését sürgették. Ezek természetesen nem tehettek mást, mint fölvilágosították a türelmetlenkedőket, hogy ők munkát nem vállaltak.

A rendőrség a nyomozást a legszelesebb körben és a legnagyobb erővel folytatja. Hogy lesz-e pozitív eredménye, az a jövő titka.

Színház.

Az előadások megkezdése. Hosszu szünet után a jövő héten nyílnak meg ismét a színház kapui. Az első hetek műsora bár össze van állítva, mindazonáltal még nem közölheti az igazgatóság, mert a sorrendet még nem állapíthatta meg. Annyi azonban bizonyos, hogy már az idény elején több ujdonság fog színre kerülni és pedig már az első hetekben: „Koldus gróf” operette, a „Korbács” bohózat, az „Ösztön” szimű, „Cse-releányok” operette és „Miss Hobbs” vigjáték.

Uj butorok a színháznál. Zilahy igazgató a nyár folyamán gondoskodott a színház butorainak és egyéb szerelvényeinek felújításáról is. Csináltatott egy gyönyörű és értékes gót, egy francia renesans és egy modern szalon garnitúrát.

Ezenkívül 10 különböző butor darabot, szekrényeket és foteleket vásárolt.

A bérlők figyelmébe. Mivel a bérletek kiváltásának határideje holnapután lejár, a színház iroda ez uton is kéri a még ki nem váltott bérlet-jegyek tulajdonosait, hogy azok kiváltása iránt 23-ig intézkedni sziveskedjenek, mert a 23-ig át nem vett jegyek az újabb jelentkezőknek adatnak ki.

A református presbitérium ülése.

Tanítóválasztás — egyéb ügyek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 20.

A debreceni ev. ref. egyház tegnap délután 4 órakor az ev. ref. egyház tanácsstermében Simonffy Imre kir. tanácsos világi gondnok elnöklete alatt másodszeri összehívásra gyűlést tartott. A gyűlés az egyházmegyei esperes jelentéseinek tudomásul vételével kezdődött. Simon István István tanítónak 400 kor. kölcsön adásáért intézett kérvénye kedvezőleg intéztetett el. A betegeskedő Szabó Péter tanító helyébe Böszörményi Imre okleveles tanítót a presbitérium megválasztotta.

Nagy vitát provokált annak a kérdésnek az eldöntése, hogy az egyház tulajdonát képező ujosztású föld haszonbérletére vonatkozólag a Hidvéger örökösöket elfogadják e feltétlen jogutódoknak. vagy pedig nem. A kérdéshez pro és kontra többen hozzá szóltak, s hosszas eszmecsere után a haszonbérleti szerződést a Hidvéger örökösökkel újabb 3 évre megkötötték, illetve annak tartamát 1910 január 1-ig meghosszabították.

Az ispotályi szegényházban elhelyezett szegények részére szükséges nem mosható ruhák beszerzése tárgyában K. Tóth Kálmán, az ispotályi vegyes bizottság elnöke javaslatot terjesztett a presbitérium elé s beterveztette Máyer János cég költségvetését, mely szerint nevezett cég hajlandó kizárólagosan hazai gyártmányokból s szegény protestáns asszonyokkal készített meleg téli ruhákat 62 férfi és 94 nő részére olesó áron szállítani. Az ajánlatat a presbitérium egész terjedelmében elfogadta s megbizta az ispotályi vegyes bizottságot a téli ruhák nak az ajánlat szerinti beszerzésével.

Végül a presbitérium egyes segélykérvények elntézése után tudomásul vette az Erdélyi Magyar közművelődési egyeslet azon tudósítását, hogy az E. M. K. E. igazgató választmányának ülését minden hó 12-én d. u. 3 órakor Kolozsváron tartják meg.

A Debreceni Független Ujság mint minden évben, úgy az idén is megküldi népszerű és irodalmi színvonalon álló képes naptárát. A naptár a múlt évben 320 oldalban jelent meg, és általános szenzációt keltett. Az idén még nagyobb alakban fog megjelenni, változatosabb, színesebb, tartalmasabb lesz. Felöleli az év egész történetét, minden nevezetesebb momentumról képekben számol be. A most folyó esztendő mozgalmas volt eseményekben. El lehet képzelni, hogy milyen változatosan számol be erről a:

Debreceni Független Ujság Képes Naptára.

Ezt az értékes, hasznos tudnivalókkal telt naptárt ingyen küldjük min-

denkinek, aki lapunkra október elsejétől számítva egy negyedévre előfizet. Előfizetni lehet levelezőlapon kiadóhivatalunkban, vagy a lap kihordó asszonyoknál. A naptárt mostani előfizetőinkön kívül csak azok kapják meg, a kik egy negyedévre előfizetnek. A kik negyedéves előfizetőül jelentkeznek, azoknak lapunkat szeptember 15-től október 1-ig díjtanulandóan küldjük.

A Debreceni Független Ujság kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8-13 d. u. 2 ó. éjjeli 2. szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Weszprémy Zoltán főispán és Kovács Gyula alispán ma érkeznek vissza Budapestről

A tanács mint békebíró. A városi tanácsot mostanában sűrűn foglalkoztatja egy némely vitás színházi páholy ügye. Egész harc és háború fejlődött ki a páholyok körül, s a törzskönyvelésért valóságos forradalmak törnek. Tegnap ismét egy vitás páholyügyet intézett el a tanács. Balkányi Éde dr. azt vitatta, hogy a Bockó féle páholyra neki joga van, és azt a szinügyi bizottság mégis Debreceni Jenőnek adta. A tanács elismerte a jogot, de mert a páholy Debreceni Jenő nevére van törzskönyvelve, nem segíthet a bajon. Hanem azzal vigasztalta Balkányi Edét, hogy a legközelebb gazdátlanul váló páholyt az ő részére törzskönyvelteti el.

— **Isteniszteletek a gör. kath kápolnában** ma „Kisasszonynapján”: 6 órakor reggeli nagy istentisztelet, délelőtt 9 órakor ünnepi szentmise, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreceni ev. ref. egyházmegye közgyűlése — mint azt már megírtuk — szeptember 26-án lesz. A közgyűlést előértekezlet előzi meg, mely szeptember 25-én délután 4 órakor a ref. egyház tanácstermében lesz megtartva. Szeptember 27-én délelőtt 9 órakor pedig egyházmegyei bírósági ülés lesz.

— **Decemberben be kell rukkolni.** Az ideai fősorozások amint azt már megírtuk október és november hónapokban fognak lezajlani. Azokat az ujoncokat, akiket az idén soroznak be, a honvédelmi minister ma kiadott rendelete értelmében 1906. december 31-én hívják be. A gyöngyölet tehát kellemetlenül kezdődik az idén besorozott ujoncoknak.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság hét fős délután 3 órakor folytatja ülését, a melyen az 1907. évi költségvetés tárgyalását fejezi be.

— **Az E. M. K. E. ülése.** Az E. M. K. E. debreceni választmánya ma délelőtt 11 órakor a városháza kis tanácstermében Simonffy Imre kir. tanácsos elnökelete alatt ülést tart. A napirenden folyó és pénztári ügyek vannak.

— **Békkeltetés.** Az ipartestületi békkeltető bizottság e hó 24-án délután 4

órákor Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnökelete alatt ülést tart az ipartestület tanácstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadók ellen tett panaszai nyerne elintéztést.

— **A temetkezési intézet szédelgője.** G. S. boltiszolga a „Bizalom” című temetkezési egyesületnek volt szolgálója. Valahogyan hozzájutott a temetkezési egyesület levélpapírjához és bélyegzőjéhez. Ezt aztán arra használta fel, hogy néhány cégnek levelet írt, amelyben a temetkezési egyesület számlájára és saját részére megrendeléseket tett. Ilyen megrendelést tett Minárik József férfi szabónál, ahol egy kabátot vett, Kereskényi Sándor cipésznél itt pedig egy pár cipőt. Eljött azonban a fizetési határidő, de nem fizetett. Ekkor a becsapott szabók a temetkezési egyesülethez fordultak és követelték a számlák kiegyenlítését. Nagy volt azonban mindkét félnek a meglepetése. Mert a temetkezési egyesület nem is ismerte el magáénak a cég papírján írott levelet, az illető iparosok pedig követelésük elvesztése folytán nem tehettek mást, mint G. S.-t feljelentették a rendőrségnek.

— **Szerelmem miatt a halálba.** Papp János olajütőbeli lakos, napszámos, tegnap berugott állapotban tért haza lakására. Ott pálinkába marógott oldott fel és azt felhajtotta. A mentők a közkórházba szállították, ahol ápolás alá vették, a rendőrség pedig kihallgatta. Öngyilkosságának okául azt vallotta, hogy szerelmes volt egy olajütőbeli menyecskebe, de az nem akart róla tudni. Pár nap múlva ismét egészséges lesz s kezdheti a dolgát ott, ahol elhagyta.

— **Ifjusági élet.** A főiskolai Magyar irodalmi önképző társulat tegnap tartotta tisztújító ülését. Az ifjuság bizalma az elnöki állás betöltésénél Oláh Béla 3 é. jh. személyében összpontosult, ki azonban megköszönve a főiskolai ifjuság bizalmát nem fogadta el az elnökséget. Így elnökül egyhangulag Vidovich Ernő 2 é. jh. választották meg. A többi állásra a választás eredménye a következő: főjegyző lett Marjay Géza 2 é. jh. titkár Peloskey Sándor 2 é. jh. pénztárnok Tarnócy Lajos 2 é. jh. ellenőr Oláh Barna 3 é. jh. A „Főiskolai Lapok” szerkesztőjévé egyhangulag Biky Andor 2 é. jh. választották meg, míg kiadó hivatali főnök Göncy Béla 3 é. jh. aljegyző pedig Balla Bertalan 2 é. joghallgató lett.

— **Betörték a lakásába** Papp Imre Ötvös-utcai lakos tegnap becsukta iakását és a piacra ment. Míg a piacon ügyes-bajos dolgait intézte, lakását feltörték és szekrényéből 90 koronáját elloptak. A tolvajlásról jelentést tett a rendőrségnek, ahol a nyomozás megindult.

— **Fordulat Sívágó János bűnpörében.** A debreceni kir. ügyészség — mint ezt több ízben jelentettük — a Méliuszteri rablógyilkosság ügyében hónapok óta vizsgálatot folytat. A nyomozás során több letartóztatás is történt. Mint értesülünk a letartóztatottak a Sívágó János bandájába nem is tartoztak s a méliuszteri rablógyilkosságnál nem szerepeltek. A nyomozás egyelőre tehát eredménytelen maradt. A letartóztatottakat a napokban szabadon fogják bocsátani.

— **Sikkasztás vádja alatt.** Szabó Gábor közös háztartásban élt Mayer Jánossal és annak feleségével Beöty Ilonával. Szabó Gábor — mint az a rendőrség

előtt tett panaszos jelentéséből tűnik ki — Mayeréknak átadott 344 koronát. Mayerék ezt állítólag elköltötték, mert amikor Szabó Gábor kérte, nem tudták visszaadni. Szabó emiatt aztán tegnap feljelentette és sikkasztással vádolja Mayerékat.

— **Meghaltak.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Kabai János ev. ref. 12 hónapos, Szanyi Eszter róm. kath. 5 hónapos, Nagy N. ev. ref. 2 hónapos, Fekete Irma ev. ref. 17 napos, Szabó Mihály ev. ref. 46 éves, Nevelő Róza róm. kath. 1 hónapos, Szacsvai N. róm. kath. halva született, Molnár István ev. ref. 2 hónapos, Nagy N. ev. ref. halva született.

— **Megcsönkította az urát.** Sátor aljaujhelyről jelentik, hogy Spiller Károly váltóór alsótestét a felesége álmában iszonyúan megcsönkította. Az asszony tagadja a bűntettet és azt mondja, hogy férje a sérülést akkor kapta, mikor őt üldözve civódás közben kiugrott az ablakon. A férfi anyja azonban nagyon terhelő vallomást tett az asszony ellen s ennek alapján a rendőrség őt letartóztatta és az ügyészség fogházába kísérte.

— **Rejtélyes gyilkosság Nagy-kőrösön.** A nagykőrösi múlt heti rablógyilkosságról a következőket jelentik: Zana József a meggyilkolt áldozat már a múlt szergán eltűnt hazulról. Keresték mindenütt, de nem akadtak rá. Kutatás közben az istállóba is betévedtek, hol a jászol alatt volt, mintegy félméternyire a föld alá elásva. Fejét valószínűleg fejseccsapásokkal valósággal összezúzták és testét kegyetlenül összeverték gyilkossai. Ugy látszik a gyilkosságot többen követték el és kétségtelen, hogy a tanyabeliek közül. A nyomozást minden irányban megindították és mint értesülünk, a tettesek nyomában is van a rendőrség.

— **Gumi különlegességekben óriási választék.** Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Cimbalomvételnél** ingyen tanítás saját, cimbalom iskolámba, még részletfizetőknél is. Isko'la-hegedűk 7 koronától. Kérem kirakatomat megtekinteni, 50 százalékos engedmény, október 1-ig csakis tanulók. Komáromi M. műhangszerkészítő József kir. h. utca 2. — Nagy hangszer műhely.

— **A „Hajdumegyei népbank”** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Cimbalom-iskolába** szeptember hó 1-étől lehet beiratkozni. Tandíj havi 6 korona. Csak kottából. — Piac-utca 49. Zongora teremben

— **Horgonyi Károly** Amor Biscuit saját készítésű teasüteménye és Grahamkenyér legfinomabb angol sütemények készítőjének a mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ha érdeklí önt** az őszi férfi divat, tekintse meg a Nyakkendő király kirakatait. Férfi-kalapok 4 koronától. Nyakkendők 1 koronától feljebb a legizlésebb kivitelben.

— **Sok nézője** akadt a Nyakkendő király fényes kirakatainak, ahol a férfi őszi divat ujdonságai látható, meglepő szép nyakkendők már 1 koronától, férfi kalapok 4 koronától feljebb.

— **Uj töltésű** villany zseblámpák drbja 1.20, 2. — és 2.50 frt. Utántöltés 60 kr. Mentze áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

Irodalom.

Uj térkép. Neuzil Ferenc nagyszombeni könyvkereskedő kiadásában szenzációs térkép jelent meg. A térkép Magyarország vármegyéit ábrázolja összerakható alakban. A térképek között ez az újdonság igazi szenzáció számba megy, amennyiben minden vármegye a nagyságához mértén kivethető a keretből. Kétségtelen, hogy az új térképnek az iskolák nagy nagy hasznát fogják venni, mert ugyiszólván nélkülözhetővé teszi a földrajzot. A vármegyéket egy kis réz emeltyű segítségével kiszedhetők s a másik oldalon ott van minden megye területének, lakosságának, folyóvizeinek, szék- és nevezetesebb városainak a számadata. Az iskolákban e térkép behozatalával az ország megismerését a szaktanár igen megkönnyítheti a tanuló ifjúságnak. Az érdekes és hasznos térképet dr. Schuller Frigyes, a jeles tudós szerkesztette és Neuzil Ferenc könyvkereskedő sokszorosította. Nemesak tanulóknak, hanem magánosoknak, vállalatoknak, pénzintézeteknek is nélkülözhetetlen ez az újdonság. Ára díszes tokban 5 korona 50 fillér és kapható a kiadónál (Neuzil Ferenc) Nagyszombenben.

TAVIRATOK.

Wekerle Sándor Bécsben.

Budapest, szept. 20. Wekerle Sándor miniszterelnök szombaton Bécsbe utazik, a hol elnökölni fog a közép-európai gazdasági egyetem közgyűlésén. A miniszterelnök bécsi útját arra is fel fogja használni, hogy Beck Vladimir báró osztrák miniszterelnökkel tárgyalásokat folytasson az őszi delegáció határidejének megállapítására nézve.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 20. Ma délelőtt tíz órától egy óráig minisztertanács volt a miniszterelnökség palotájában. A minisztertanács a jövő évi költségvetéssel még nem foglalkozott, mert a szakminisztériumnak a nagy anyaggal még nincsenek készen. A jövő hét folyamán újból minisztertanács lesz, a mikor a tárgyalás alá fogják venni az 1907. évi költségvetést.

A pusztító taifun.

London, szept. 20. A hongkongi taifun katasztrófa nagyobb mint hitték. Összesen több mint ötven hajó súlyed el vagy játott zátonyra, köztük egy angol ágyunaszád és egy kínai cirkálóhajó. A halottak száma a kínaiak között ezrekre megy legnagyobb részük az ugynevezett lakócsolnakok lakóiból került ki. A Fronde nevű francia torpedózuzó teljesen elveszett. A vihar éppen oly hirtelen szűnt meg, mint amilyen hirtelen kezdődött. Két órával később már megérkezett a hongkongi kikötőbe a Terrible nevű angol páncélos cirkáló és egy angol postahajó, melyek az éjet a tengeren töltötték.

Pálmay Ilka hongolgársága.

Budapest, szept. 20. Pálmay Ilka midőn férjétől, gróf Kinszkytól elvált, a magyar állampolgárság kötelékéből kilépett. Most kérvényt adott be a főpolgármesterhez, melyben állampolgárságának visszanyerését kéri. A főpolgármester a kérelmet teljesítette.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, szept. 20. A kiegyezési tárgyalások ma délelőtt 10 órától 1 óráig tartottak az osztrák miniszterelnökség palotájában. A kiküldött szakközegek a tárgyaláson teljes számmal jelen voltak. A fogyasztási adók elkülönítésével ezen a tanáskozáson pozitív megállapodás nem történt. A tárgyalásokat legközelebb Budapesten folytatják.

Villamos szerencsétlenség.

Budapest, szept. 20. Neverik János vízvezetési igazgató-helyettes ma automobilon ment be Ujpestről Budapestre. Automobilját a villamos elütötte. Neverik halálosan megsérült, s sófförnek semmi baja sem történt.

Bérczi Béla temetése.

Budapest, szept. 20. Bérczi Bélát, az öngyilkos rendőrkapitányt ma délután temették el. Koporsója felett Józsan Miklós unitarius lelkész tartott megható beszédet.

A kubai felkelés.

London, szept. 20. New-Yorkból jelentik; Az Egyesült Államok kormányának megbízottai megérkeztek Havannába, hol megállapították, hogy a feltételek dictálásának joga nem Pálmát hanem a felkelőket illetik. Megállapították továbbá, hogy a fölkelők tizszer annyi hadsereggel rendelkeznek, mint a kormány, s a kormány elhatározta, hogy inkább elfogadja az Egyesült államok intervencióját, semhogy hivataláról lemondjon. A fölkelők kijelentték, hogy ha az Egyesült államok kormánya Pálmát meg akarja tartani állásában akkor épen úgy fognak tovább harcolni, mint annak idején Spanyolország ellen.

Borzalmas vasuti baleset.

London, szept. 20. A Skótszági express vonat éjfél tájban Graham közelében kisiklott és meggyulladt. Reggeli 3 óráig 10 utast szedtek ki a romok közül, kik közül négyen meghaltak. Attól félnek, hogy nagyon sok ember pusztult el, mert a vonat tömve volt utasokkal.

Horvát-olasz viszály.

Zágráb, szept. 20. A „Counere detta Kera“ a minap azt a hirt közölte, hogy Tittoni a magyar osztrák külügyi kormánytól 100 ezer lyra kártérítést követel azokért a károkért, melyeket olasz alattvalók Fiumében és Susákban szenvedtek. A zágrábi lakók szemérmellennek mondják ezt a követelést, mert a kár alig 5000 kor.

Törvénykezés.

A vendéglős támadói. Ez év tavaszán egy este három erősen ittas állapotban levő talyigás állított be többedmagával Ujvárosi Márton Péterfia-utcai vendéglőjébe, és nagy zajongva bort kértek az asztalra. A vendéglős látta, hogy már annélkül is nagyon el vannak ázva új vendégei, megtagadta tőlük a kért italt és távozásra szólította fel őket. Erre a három részeg talyigás neki esett a vendéglősnek és alaposan elverte. A törvényszék ma súlyos testi sértés vétsége miatt vonta felelősségre a három garázda talyigást és Szabó Józsefet 21 napi, Szász Lajost és Simon Sádort pedig 2-2 heti fogházra ítélte.

A betörő büne. A betörők társaságában óriási sikert aratott Soós Ferencz kabai csavargó. A mit szeme meglát, azt keze nem szokta ott hagyni. A nyáron egyik betörés a másik érte Kabát anélkül, hogy kézre tudták volna keríteni a tettest. Egy alkalommal a községházat is kirabolta s dacára az erélyes nyomozásnak sem sikerült megcsipni a betörőt. Végre mégis rajtavesztett a bűnös. Egy éjjel épen midőn Bagi Mihály gazda kerítésén mászott be, az arrahaladó éjjeli őr a betörőt Soós Ferenc személyében megcsipte. A mai tárgyalás folyamán vádolt beismerte, hogy ő követte el a betöréseket és így a törvényszék egy és fél évi börtönrre ítélte el Soós Ferencet. Az ítélet jogerős.

REGÉNY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

Regényes történet.

50 Irta: Rákosi Viktor.

Az első, a mit megállapítottak, az volt, hogy a kexholmiak négy tisztje pompásan mulatott. Táncolt a rogyásig és eszeveszetten kurizált a városi és környékbeli szépségeknek. Mindegyik táncolt Máriaival is, de diszkrét korlátok között, mintha tudták volna, hogy a családtagoknak nem illik a testvérüket táncoltatni. Ellenben Schlemmer az egész nagy mazurt Máriaival lejtette végig, oly szenvedélylyel és gráciával, hogy mindenki megbámulta őket. S mikor az izjumi dragonyosok hadnagya a kipirult és alig pihegő leányt visszavezette Panyutinéhoz s ott forrón kezét csókolt neki, Maria ezzel rogyott a divizionáriusné mellé:

— Anyuskám, ez felséges volt, sohasem felejttem el.

Panyutiné megcsókolta a kis lány homlokát, magában gondolt valamit, de nem mondta meg.

A bál nevezetesebb eseményei közül csak azt jegyezzük fel, hogy Tverdunov hadnagy megcsókolta a városi alkapitány feleségének alabas tromfheűrségű vállát. A miből nagy ribillió keletkezett és a civilek Tverdunovot egyszerűen ki akarták dobni a bálteremből. De a kexholmi fiúk oly fenyegető mozdulatokkal keltek bajtársuk védelmére, hogy az urak jónak látták elállani szándékuktól, Panyutin intézte el az ügyet, a mennyiben leszidta Tverdunovot és megparancsolta neki, hogy rögtön hagyja el a bált. A mire mind a négy kexholmi gárda tiszt felkötötte a kardját és elment. Schlemmer tehát egyedül ma-

ÁMOR BISCUIT

a legfinomabb Teasütemény kapható
Horgonyi Károlynál
Batthyányi-utca 15.

radt a csatatéren, Panyutinné nem esekély öröme, mert hiába, ő már Máriát az izjumi dragonos tisztnek szánta. Maga is német asszony lévén, azt vallotta, hogy a németek sokkal jobb férfiak, mint az oroszok.

A mulatságot befejezte az, hogy Mária otthon a villában szerenádot kapott. Ugy Panyutinné, mint Maria biztosra vették, hogy Schlemmertől.

A dolog tehát kezdett komoly formát ölteni. Schlemmer sokszor járt Panyutinéhoz, de még mindig nem nyilatkozott. Végre is Panyutinné vitte dűlőre a dolgot oly módon, mely bizonyossá tette, hogy műveltségét Marlitt regényeiből meríti.

Volt neki egy öreg barátja Szent-Péterváron, ezt beavatta tervébe s az öreg asszony egy napon a következő táviratot intézte Luckba, Panyutinnéhez:

Tudom, hogy Schlemmer jár hozzád, mondjátok meg neki, hogy a göktepei katonai expedícióba az izjumi dragonos ezredből öt szemelték ki.

Ez a göktepei expedíció messze Ázsiába irányult, a lázadó turkománok ellen.

Folytatjuk.

Magyar állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	—	d. u.	4 6. 30 p
Budapest felé (gyorsvonat)	—	reggel	8 „ 57 „
Budapest - Nagyvárad felé	—	d. u.	3 „ 30 „
Budapest - Nagyvárad felé	—	este	10 „ 35 „
Szatmár - M. Sziget felé	—	d. u.	4 „ — „
Csak Szatmár (gyorsvonat)	—	d. u.	6 „ 55 „
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	—	este	8 „ 24 „
Szatmár - M. Sziget f. (gyorsv.)	—	d. u.	12 „ 11 „
Miskolc - Kassa felé	—	reggel	8 „ 51 „
Miskolc - Kassa felé	—	este	7 „ 22 „
Szerencs - S. A. - Ujhely - Kassa f.	—	d. u.	4 „ 25 „
	m. á. vasutól	reggel	5 „ 35 „
	vásártérről	—	reggel 5 „ 44 „
	m. á. vasutól	d. e.	8 „ 09 „
	vásártérről	—	d. e. 8 „ 16 „
H. Bőszörmény	m. á. vasutól	d. e.	11 „ 11 „
B. Sz. Mihály felé	vásártérről	—	d. e. 11 „ 23 „
	m. á. vasutól	d. u.	4 „ 74 „
	vásártérről	—	d. u. 4 „ 40 „
	m. á. vasutól	este	7 „ — „
	vásártérről	—	este 7 „ 07 „
F. Abony felé m. á. vasutól	—	reggel	4 „ 35 „
F. Abony felé vásártérről	—	—	reggel 4 „ 56 „
O. K. es - Polgár felé m. á. v. től	—	d. u.	4 „ 56 „
O. K. es - Polgár felé vásártérről	—	d. u.	5 „ 16 „
Derecske - N. Léta felé	—	reggel	9 „ 35 „
Derecske - N. Léta felé	—	d. u.	4 „ 51 „

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 ó. 50 p
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 „ 40 „
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 „ 45 „
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 „ 35 „

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 ó. 25 p
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 „ — „
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	2 „ 35 „
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 „ — „
(P.-Ladány g. gy. v. átszállással)	este	9 „ 15 „

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (zemélyvonat)	—	d. u.	3 ó. 29 p
Budapest - Nagyvárad f. gyorsv.	—	este	6 „ 48 „
Budapest - Nagyvárad felől	—	éjjel	2 „ 24 „
Budapest - Nagyvárad felől	—	d. u.	3 „ 29 „
Csak P.-Ladánytól	—	reggel	7 „ 46 „
Csak Szatmár felől	—	reggel	8 „ 46 „
Szatmár - M. Sziget felől	—	d. u.	4 „ 12 „
Csak M. Sziget felől	—	este	10 „ 11 „
Szatmár felől	—	—	este 6 „ 40 „
Kassa - Miskolc felől	—	—	este 8 „ 19 „
Kassa - S. A. - Ujhely - Szerencs	—	d. e.	11 „ 31 „
	vásártérről	—	reggel 7 „ 33 „
	máv. vasúthoz	d. e.	7 „ 40 „
B. Sz. Mihály	vásártérről	—	este 6 „ 22 „
H. Bőszörmény felől	máv. va. úthoz	este	6 „ 28 „
	vásártérről	—	d. u. 3 „ 29 „
	máv. vasúthoz	d. u.	3 „ 35 „
F. Abony felől vásártérről	—	d. u.	7 „ 44 „
F. Abony felől m. á. vasúthoz	—	d. u.	7 „ 54 „
O. K. es - Polgár f. v. vásártérről	—	reggel	5 „ 25 „
O. K. es - Polgár felől máv. hoz	—	reggel	5 „ 35 „
Derecske - Nagy-Léta felől	—	reggel	7 „ 15 „
— Nagy-Léta felől	—	d. u.	3 „ 13 „

Ruzicska Gyula

fényképészeti műterme és fényképészeti cikkek kereskedése

Piacz-utca 34. sz.

a főposta tözsomszédságában levő udvarban.

Készít arckép- és csoportkép-felvételeket, kis fényképekről éleinagyságu képek nagyítását, eredeti felvételre vagy már meglevő fénykép után képes levelező lapokat stb. meglepő olcsó árakon.

Mindennemű fényképészeti cikkek gyári áron és

Kodak-cikkek csak itt kaphatók.

Amatőröknek a műterem és tágas sötét-kamara rendelkezésükre áll.

Legjobb bajszsodró a híres **DEBRECZENI „GZIVIS“** bajszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajszot!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye és szőnyeg áruházában

raktárra érkeztek az

őszi divat

gyönyörű ujdonságai Szövetek, Blous flanellek, Selymek, Velezek.

Óriási választék!!

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönök adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönök adunk

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönök adunk

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tözsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönök nyújtunk

tözsden jegyzett értékpapírokra, valamint vidék pénzügyintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tároza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

A magyar kir. szab osztálysorsjáték főelárusító helye.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Sérvkötők, haskötők, gumi görcsér harisnyák

mérték szerint legpontosabban készítettnek

Schön Sándor

keztü, kötszer és orvosi műszertárában **Debreczen, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)**

169-1906. sz.

Must-eladás.

A városi szegényház telepén termelt olasz rizlinggel vegyes borszőlőnek mintegy 8-10 hectoliter mustja **f. hó 26-án szerdán reggel 9 órakor** a gondnoki irodában a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

A termés a telepen bármikor megtekinthető; az intézet a szőlőt a vevők által kitüzendő időre saját munkaerejével leszedeti, kinyomatja és a mustot a vevő hordóiba önteti. — Az árveréskor 30 korona bánatpénz leteendő, a vételár pedig a must átvelekor azonnal kifizetendő.

Oláh Károly,

tanácsnok, a szegényügyi bizottság elnöke.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

15. Gyere velem akácelombos falumba. Busuló apukád.

Pénzkölcsön. Törlesztéses kölcsönöket 3 $\frac{1}{2}$ -4 %-os alapon rendes kölcsönöket 2-3 nap alatt 6-6 $\frac{1}{2}$ %-os kamattal mellett folyósítat: drága kamatu kölcsönöket átcserejtet; birtokokat vesz és elad Héry bankirodája, Piacz-uteza 79.

Tóczóskert II. járás 60. sz. a. ház, a régi pajta örök áron eladó részletfizetésre is. Értekezhetni iránta Arany János-uteza 59. sz. Ugyancsak itt két nagy fekete sertés és három angol süldő félkövér eladó.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádogos-u. 4. sz.

Csemege szállót ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

Tanuló leányok felvétetnek a Női kalap salonba. Debreczen Kossuth u. 6.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Két utczai szoba (külön lakosztály) a főté közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készitünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Vinczelléri állást keresek. A szőlőmiveléshez kitünően értek. Czimem a kiadóhivatalban.

Kisbirtok a debreczeni határban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kopirprést jókarban lévő megvételre keresek. Czimem a kiadóhivatalban.

Ugyvédi irodába délelőtti alkalmazást keres közgazgatási tanfolyam hallgató. Szives megkeresések a kiadóhivatalba kéretnek.

Varrógép jókarban levő megvételre keresetek. Czim a kiadóhivatalban.

Idősebb kereskedő segéd csakis elsőrendű erő azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóba.

Biztos megölhetesü üzlet kevés tőkével átvehető, magános nő által is kezelhető. Czim a kiadóban.

Fizetésos gyakornok, helybeli gyári irodába kerestetik. Ajánlatok csak írásban fogadtatnak el a kiadóhivatalban.

Magántanulókat rövid idő alatt s biztos sikerrel előkészitek polgári s gymnasiumi vizsgákra. Korrepetitorságot elvállalok. Czim a kiadóhivatalba.

Kerestetik teljes ellátás, gazdasági akadémiái hallgató részére, tisztességes, intelligens családnál, hol férfi is van a háznál, s hol ő maga lehetne egy szobában. Sürgős ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Koosuth-szájviz

megszüntet minden fogfájást, a száznak kellemes ízt kölcsönöz s a fogak romlását megakadályozza.

Egy üveg 70 fillér.

Egyedül kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Hollandi

Jácint hagymák

téli hajlatásra és kora tavaszi virányra most szerzendők be nagy választék

Kontsek Gézánál

100 drb jó hagyma 13.— kor.
10 drb jó hagyma 1.50 kor.
100 drb legfin. hagyma névvel 35.— kor.
10 drb legfin. hagyma névvel 4.— kor.

Ceilon és Cuba kávé

naponként

frissen pergelt kávé.

Zamatos teák.

Friss liptói turó.

Valódi szegedi idei paprika

Kohn Henrik

üzégnél kapható

Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 7

Kölcsönöket

legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-uteza 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat. Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Megnyilt!

Megnyilt!

Merkler Soma

Piacz-u. 43. sz. alá

áthelyezett ernyőgyára,

ahol saját készítésü

női- és férfi ernyők

a legkényesebb igényeket is kielégítő dus választékban kaphatók a legolcsóbb árak mellett.

Javitások és áthuzások

olesón és pontosan eszköztetnek.

Iskola-idényre

gyermek-ernyők 80 krtól feljeb.

12301—906.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a Debreczen pusztatelepi 22. sz. tjkvben 38. hrsz. alatt felvett 18 h. 663 négyszög öl területü szántó és kaszáló föld (u. n. Csöszök földje) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatósági jóváhagyást is nyert 60—905. bkgy. sz. határozata értelmében nyilvános árverésen örök áron el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül f. 1906. évi október 3-ik napjának d. e. 10 órája, helyiségül pedig a városháza kis tanácsterme kitűzetik.

Kikiáltási ár 9000 kor., melynek 10 százaléka bánatpénzül az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez — készpénzben vagy elfogadható értékben — leteendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debreczen, 1906. évi szeptember hó 13.

A városi tanács.

Angyal Drogueria.

Rác Herman

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, kötszerek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.